

11 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Avînd în componența sa pe:

Președintele ședinței de judecată Xenofon Ulianovschi

Judecătorii Ion Secrieru și Mihail Buruiian

Grefier Daniela Răbdău

Cu participarea:

Procurorului Vitalie Călugăreanu

Avocatului Vasile Tarnovschi

judecînd în ședință deschisă apelurile procurorului în Procuratura Anticorupție, Victor Muntean, apelul suplimentar depus de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău D. Devder și a inculpatului Cogîlniceanu Ion, declarat împotriva sentinței Judecătorei Orhei din 11.12.2012 în cauza penală

Cogîlniceanu Ion Gheorghe, născut la 01.09.1954, originar din s. Susleni r. Orhei, domiciliat în s. Berezlogi r. Orhei, moldovean, studii medii speciale, supus militar, fără antecedente penale, cetățean al R. Moldova;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b)CP al RM.

Judecarea cauzei în prima instanță de la 18.02.2010 pînă la 29.03.2011.

Judecarea cauzei în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău de la 19.05.2011 pînă la 25.10.2011.

Rejudecarea cauzei în prima instanță de la 25.11.2011 pînă la 11.12.2012.

Judecarea cauzei în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău de la 16.01.2013 pînă la 12.04.2013.

Judecarea cauzei în recurs la Curtea Supremă de Justiție de la 17.07.2013 pînă la 12.11.2013.

Judecarea cauzei în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău de la 14.12.2013 pînă la 11.02.2014.

Procedura citării fiind respectată.

Procurorul a solicitat admiterea propriului apel cu respingerea apelului declarat de către inculpat.

Avocatul și inculpatul au solicitat admiterea propriului apel cu respingerea apelului procurorului.

Reprezentantul părții civile a solicitat admiterea apelului procurorului cu respingerea apelului inculpatului.

Asupra apelurilor în cauză, Colegiul Penal

CONSTATĂ:

Prin sentința judecătorei Orhei din 29.03.2011 emisă în ședință preliminară a fost dispusă încetarea procesului penal în privința lui Procopciuc Ana, învinută de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (l) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului tragerii la răspundere penală.

Totodată a fost încetat procesul penal de învinuire a lui Cogîlniceanu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. b) Cod penal în legătură cu existența circumstanțelor prevăzute de lege, care condiționează excluderea urmăririi penale.

Acțiunea civilă a Primăriei Berezlogi raionul Orhei a fost admisă integral, s-a dispus încasarea în folosul primăriei Berezlogi raionul Orhei prejudiciile materiale cauzate lui Cogîlniceanu Ion Gheorghe în mărime de 5825.35(cinci mii opt sute douăzeci și cinci) lei

35 bani în mod solidar de la ambii inculpați Cogîlniceanu Ion Gheorghe și Procopciuc Ana Andrei în mărime de 69088,00 (șaiszeci și nouă mii optzeci și opt) lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în sumă de 2500 (două mii cinci sute) lei.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25.12.2011 au fost admise apelurile declarate de către acuzatorul de stat V. Munteanu și inculpații Procopciuc Ana și Cogîlniceanu Ion, casată sentința judecătorească Orhei din 29 martie 2011 în privința lor și dispusă rejudecarea cauzei penale de către instanța de fond în alt complet de judecată.

Prin sentința Judecătorească Orhei din 11.12.2012, a fost încetat procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Cogîlniceanu Ion Gheorghe în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) CP în legătură cu existența circumstanțelor prevăzute de lege care condiționează excluderea urmăririi penale.

Totodată a fost încetat procesul penal pe învinuirea lui Procopciuc Ana Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) CP în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală.

Acțiunea civilă primăria Berezlogi r-nul Orhei privind încasarea prejudiciului de la Ana Procopciuc a fost lăsată pentru a fi examinată în ordinea procedurii civile.

Prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 12.04.2013, au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Cogîlniceanu Ion și procurorilor în procuratura Anticorupție și procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Victor Munteanu și Djulieta Devder declarate împotriva sentinței judecătorești Orhei din 11 decembrie 2012 în cauza penală Cogîlniceanu Ion și Procopciuc Ana menținând sentința atacată.

Prin Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12.11.2013, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror, de inculpatul Cogîlniceanu Ion, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2013 **în privința lui Cogîlniceanu Ion** și dispusă rejudecarea cauzei penale în privința ultimului de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

De menționat, că în privința inculpatei Procopciuc Ana sentința a devenit irevocabilă după adoptarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 12.04.2013 prin care a fost menținută sentința și care ulterior în privința Anei Procopciuc nu a fost atacată cu recurs.

Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, potrivit procesului - verbal din 08.09.2003 nr. 4 al ședinței Consiliului local Berezlogi, Procopciuc Ana a fost numită în funcție de secretar al Consiliului local Berezlogi

Conform hotărârii judecătorești din 06.06.2003 a fost validat în funcție de primar Ion Cogîlniceanu.

Potrivit procesului-verbal nr. 5 de la 10.10.2003 a ședinței Consiliului comunal Berezlogi s-a decis transmiterea în arendă funciară a bazinului acvatic cu suprafața de 11,7228 ha pe un termen de 25 ani întreprinderii Individuale „Ion Rotaru” cu plata de arendă anuală în mărime de câte 5,00 % din prețul normativ al pământului.

Potrivit procesului-verbal nr. 2 de la 08.05.2004 a ședinței Consiliului comunei Berezlogi s-a decis transmiterea în arendă funciară a bazinului acvatic cu suprafața de 18,6 ha pe un termen de 25 ani cet. Mariniuc Oleg cu plata de arendă anuală în mărime de câte 3,00 % din prețul normativ al pământului în primii 3 ani și câte 4,00 % în următorii ani.

Potrivit actului de control Direcția generală Control revizie al CCCEC din 16.11.2007 s-a constatat, că Primăria comunei Berezlogi a dat în arendă teren agricol la 104 persoane cu Supr. totală de 26,6 ha fără încheierea contractelor de arendă, micșorând calculele plății de arendă în baza prețului normativ al pământului de 289-53 lei în loc de 434-35 lei prin ce a prejudiciat primăria în sumă totală de 5825-35 lei.

Inculpata Ana Procopciuc contrar Legii privind administrația publică locală, abuzând de situația de serviciu de secretar al consiliului a falsificat decizia Consiliului comunal Berezlogi nr.6.3 din 02.10.2003 prin care s-a decis transmiterea în arendă a bazinului acvatic din s. Berezlogi cu S-11,7228 ha II "Ion Rotaru" indicând, că plata de arendă anuală va constitui 4% în loc de 5% la sută din prețul normativ prin ce a cauzat prejudiciu primăriei de 16475 lei.

În afară de aceasta inculpata Procopciuc Ana contrar Legii nr. 123 din 18 martie 2003 „Privind administrația publică locală”, abuzând de situația de serviciu de secretar al Consiliului comunal a falsificat decizia Consiliului comunal Berezlogi nr. 2.3 din 08.05.2004 prin care s-a transmis în arendă bazinul acvatic din s. Hîjdieni pe suprafața de 18,6 ha. cet. Mariniuc Oleg, indicând în decizia întocmită de către ea, că va constitui plata de arendă anuală de 2,00 % la sută din prețul normativ al pământului în loc de 3,00 % la sută din prețul normativ în primii trei ani și de 4,00 % la sută în următorii ani, după cum a fost adoptată hotărârea de către membrii Consiliului comunal prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei în sumă totală de 24 765,28 lei.

În total a prejudiciat primăria comunei în sumă de 41 240,28 lei.

Inculpatul Cogîlniceanu Ion Gheorghe în perioada anilor 2003 - 2007, activând în funcția de primar al comunei Berezlogi, r-nul Orhei din 06.06.2003, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, căreia într-o instituție a administrației publice locale i s-a acordat anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat, conform legii să asigure executarea deciziilor consiliului local, să asigure în limitele competenței respectarea Constituției și altor acte normative, să coordoneze și controleze activitatea serviciilor publice de sub autoritatea consiliului local, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu prin faptul că, în perioada anilor 2004-2007, contrar art. 14 alin. (4) pct. l) al Legii nr. 1308 - XIII din 25.07.1997 „Privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, Legii nr. 268 din 28.07.2006, Legii nr. 198-XV din 15.05.2003 „Cu privire la arendă în agricultură”, Legii nr. 123 din 18.03.2003 „Privind administrația publică locală” fără încheierea contractelor de arendă a transmis în arendă pământ arabil cu suprafața de 26,6 ha. la 104 persoane fizice, proprietate publică a Primăriei com. Berezlogi, micșorând calculele plății de arendă în baza prețului normativ al pământului de 289 53 lei în loc de 434 30 lei prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei în sumă totală de 5 825 35

prețului normativ al pământului de 209,99 lei în loc de 157,99 lei, prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei în sumă totală de 5 029,99 lei.

Tot el, contrar deciziei Consiliul comunal Berezlogi, r-nul Orhei nr. 6.3 din 02.10.2003 prin care s-a decis transmiterea în arendă funciară a bazinului acvatic proprietate publică a comunei date cu suprafața de 11,7228 ha. pe un termen de 25 ani întreprinderii Individuale „Ion Rotaru” cu plata de arendă anuală în mărime de câte 5,00 % din prețul normativ al pământului, contrar Legii nr. 123 din 18 martie 2003 „Privind administrația publică locală”, a semnat la 02.01.2004 contractul de arendă funciară nr.1 prin care s-a transmis în arendă pe un termen de 25,00 ani bazinul acvatic din s. Berezlogi cu suprafața de 11,7228 ha. Întreprinderii Individuale „Ion Rotaru”, indicând plata de arendă anuală de 4,00 % la sută din prețul normativ al pământului în loc de 5,00 % la sută din prețul normativ după cum a fost adoptată hotărârea de către membrii Consiliului comunal prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei în sumă totală de 16 475,00 lei.

Tot el, în mod repetat, contrar deciziei Consiliul comunal Berezlogi, r-nul Orhei nr. 2. 3 din 08.05.2004 prin care s-a decis transmiterea în arendă funciară a bazinului acvatic proprietate publică a comunei date cu suprafața de 18,8011 ha pe un termen de 25 ani cet. Mariniuc Oleg cu plata de arendă anuală în mărime de câte a 3,00 % din prețul normativ al pământului în primii 3 ani și câte 4,00 % în următorii ani contrar prevederilor art. 34 al Legii nr. 123 din 18 martie 2003 „Privind administrația publică locală”, a semnat la 01.04.2005 contractul de folosință nr. 06 prin care s-a transmis în arendă bazinul acvatic din s. Hîjdieni cu suprafața de 18,8011 ha cet. Mariniuc Oleg, cu plata anuală de 2 % la sută din prețul normativ al pământului în loc de 3% prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei sumă totală de 24 765,28 lei.

Suma totală a prejudiciului cauzat primăriei com. Berezlogi, r-nul Orhei de către Cogîlniceanu constituie 47 065,63 lei.

Concluziile instanței de fond cu privire la vinovăția inculpatului Cogîlniceanu Ion și necesitatea încetării procesului penal au fost întemeiate pe următoarele probe:

-declarațiile inculpatului Cogîlniceanu Ion, precum că nu este vinovat în darea iazurilor în arendă cu diminuarea procentului de plată a arendeii pentru Rotari și Mariniuc. A fost emisă ordonanță privind scoaterea de sub urmărire penală, însă în 2010 a fost anulată această ordonanță și reluată ilegal urmărirea penală.

-Înscrierile anexate la dosar :

-Procesul - verbal de la 06.05.2004 nr. 2 (f. d. 82 - 84 v. 1 dos 1-641-3-2011) conform căruia s-a dispus prin hotărîre de a da în arendă lui Oleg Martîniuc iazul din s.Hîjdieni în mărime de 18.6 ha pe termen de 25 ani cu plata anuală pentru primii 3 ani cu 3% procente și următorii cu 4 %;

-Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei din 10.10.2003 f.d. (108-110) același volum prin care conform hotărîrii s-a dispus de a transmite în folosință sub formă de arendă ÎI „Ion Rotaru” terenul aferent bazinului acvatic cu S-11,7228 ha cu plata de arendă anuală de 5% la sută din prețul normativ;

-Potrivit deciziei nr. 2.3. din 08.05.2004 (f. d. 86 - 87) semnată de către inculpata A. Procopciuc și conform calculului mărimii plății de folosință funciară (f. d. 87) semnat de către inculpatul I. Cogîlniceanu, se atestă, că se încheie contractul de arendă cu O. Martîniuc cu plata de 2%;

-Potrivit deciziei din 02.10.2003 sub nr. 6.3 (f.d.111) semnată de Procopciuc s-a dispus încheierea contractului de arendă cu ÎI „Ion Rotaru” în mărime de 4%;

-Potrivit deciziei nr. 2.3 din 08.05.2004 semnată de Procopciuc s-a decis de a încheia contract de arendă cu Martîniuc Oleg cu plata de 2% la sută. (f.d. 102 dos. 1-641-3 v. 1);

-Potrivit Contractului de arendă funciară nr. 01 din 02.01.2004 (f.d 113-115) semnat de Cogîlniceanu s-a stabilit mărimea arendeii încheiat cu ÎI „Ion Rotaru” de 4% la sută din prețul normativ;

-Potrivit Contractului de folosință funciară din 01.04.2005 încheiat cu ÎI „Ion Rotaru” semnat de Cogîlniceanu este stipulată plata de arendă în sumă de 2% la sută din prețul normativ;

-Potrivit raportului de expertiză judiciară din 18.03.2008 (f.d 201-208 dos. nr./641-3 v2) Ana Procopciuc a executat semnăturile sub rubrica secretar din deciziile nr.2.3 a Consiliului din 08.05.2004 cu privire la darea în arendă a terenului cu plata de 2%; cu privire la transmiterea în folosință a terenului cu plata de 3%;

-Cogîlniceanu Ion a executat semnăturile din contractul de arendă din 02.01.2004; calculul mărimii plății de arendă anexă la contractul din 02.01.2004; contractul de folosință funciară din 01.04.2005 și calculul mărimii plății anexă la contractul de folosință funciară din 01.04.2005;

-Potrivit actului de Control tehnic efectuat de revizorul Direcției Generale Control și Revizie CCCEC (f.d 8189 nr dos 4150-39-2011) primăria Berezlogi a dat în arendă în perioada anilor 2004-2007 pămînt arabil la 104 persoane cu S- aproximativ 26.6 ha fără contracte de arendă, micșorînd plățile de arendă prin ce s-a prejudiciat primăria în sumă de 5825-35 lei. Potrivit aceluiași act de control primăria Berezlogi a fost prejudiciată prin darea în arendă a iazului lui O.Mariniuc cu 24764 lei și cu 16475 lei cu darea în arendă a bazinului acvatic ÎI „Ion Rotaru”;

-înscrierile demonstrează vinovăția ambilor inculpați integral și se confirmă prin declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată și anume Hîrcîială, Lujanschi, Leca, privind aceea că la ședințele Consiliului s-a hotărît de a da în arendă iazurile lui Rotaru și Mariniuc;

- declarațiile martorilor Hîrcîială, Lujanschi, Leca din cadrul urmăririi penale și anume R. Hîrcîială (f.d 98 v2 nr dos 1-641-3-2011) privind aceea, că în 2004 la ședința Consiliului s-a hotărît de dat în arendă iazul lui Mariniuc cu 3%; martorului I. Leca (f.d 139 acelaș volum) care a declarat, că în anul 2004 s-a hotărît de a da în arendă iazul lui Mariniuc cu 3%, și martorului V. (f.d 139 acelaș volum) care a declarat, că în anul 2003 s-a hotărît la ședința Consiliului de a da în arendă iazul

Lujanschi (j.a. 105-104 aceeași volum) care a acționar, ca în anul 2005 s-a notariu la ședința Consiliului de a da în arenda iazul lui Rotaru cu plata de 5 % iar în anul 2004 s-a hotărât de a da iazul în arendă lui Mariniuc cu 3% deoarece se confirmă prin înscrisurile din procesele-verbale a ședințelor consiliului sus menționate;

-Declarațiile martorului Hîrcăială din cadrul ședinței de judecată, că nu ține minte despre discuțiile la ședința Consiliului privind cifrele de 5% și 4%, că s-a hotărât să se predea iazul lui Mariniuc cu 2%, declarațiile martorului V.Lujanschi, că s-a hotărât de a da iazul în arendă lui Mariniuc cu 2% iar lui Rotaru cu 4%, declarațiile lui I. Leca privind aceeași, că s-a hotărât de a arenda iazul pentru Mariniuc cu 2% se analizează critic deoarece se dezminț prin documentele anexare la dosar și reiterate mai sus în sentință;

- ambii inculpați contrar deciziilor Consiliului comunal de bază și anume nr. 6.3 din 02.10.2003 și 2.3 din 08.05.2004 falsificând și semnând alte decizii și alte documente și-au depășit atribuțiile acordate prin lege și ca urmare au prejudiciat interesele publice cu cauzarea daunelor în proporții considerabile corespunzător de 41240 lei și 47065 lei;

-Declarațiile inculpatului I. Cogîlniceanu, precum că n-a încălcat legea, că n-a semnat contracte de arendă cu conținut contrar deciziilor consiliului local se apreciază critic și le atribuie la un drept de a se apăra prin astfel de declarații;

-Potrivit ordonanței privind începerea urmăririi penale de la 14.01.2008 confirmată de către Procurorul Anticorupție (f. d. 1 nr. dos. 2008036008) s-a dispus începerea urmăririi penale în privința factorilor de decizie ai primăriei com. Berezlogi pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu la darea în arendă a bazinurilor acvatice cet. I. Rotaru și O. Mariniuc, precum și terenului cu destinație agricolă la 04 persoane în perioada anilor 2004 - 2007 în baza art. 328 al. (3) lit a), b), d) CP;

-Potrivit ordonanței de la 18 aprilie 2008 a procurorului în Procuratura Anticorupție M. Ciobanu (f. d. 8-10) nr. dos 2010978182 s-a dispus încetarea -urmăririi penale în parte pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu de către Cogîlniceanu Ion Gheorghe din cauza lipsei în acțiunile lui a elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. a) și b) și 329 CP și pe faptul delapidări averii străine în sumă de 4050,00 lei din lipsa faptului infracțiunii;

-Conform ordonanței din 28 mai 2010 a procurorului adjunct al Procuraturii Anticorupție M. Tumuruc (f. d. 11) a fost anulată ordonanța de încetare a urmăririi penale în parte de la 18 aprilie 2008 și reluată urmărirea penală în privința lui I. Cogîlniceanu;

-În privința inculpatului Cogîlniceanu Ion, reluarea urmăririi penale a fost efectuată în mod ilegal și cu încălcarea principiului securității raporturilor juridice, fiind reluată peste doi ani, ca rezultat Cogîlniceanu Ion este urmărit în mod repetat pentru aceeași faptă, fapt ce este contrar dispoziției art. art. 12 și 287 al. (4) CPP ce contravine și jurisprudenței CEDO, în particular cauza Gore v. Moldova nr. 21984/05 din 17.07.2007.

Sentința a fost atacată cu **apel** de către acuzatorul de stat, care solicită casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Cogîlniceanu Ion Gheorghe să fie recunoscut vinovat în baza art. 328 alin. (3) lit. a) și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 6 luni cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 5 ani, a admite acțiunea civilă a primăriei Berezlogi raionul Orhei în sumă totală de 69088 lei și a încasa în folosul statului în mod solidar de la inculpații Procopciuc Ana și Cogîlniceanu Ion Gheorghe.

În motivarea apelului a indicat că în partea încetării sentinței în privința lui Cogîlniceanu Ion Gheorghe instanța de fond s-a axat numai pe stabilirea reluării urmăririi penale ilegale, din considerentul că urmărirea penală a fost reluată cu depășirea termenului de un an în cazul stabilirii faptelor noi ori un viciu fundamental în temeiul art. 22, 287 alin. (4) CPP.

În apelul **suplimentar**, depus de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău D. Devder, se solicită modificarea cerințelor apelului referitor la condamnarea inculpatului Cogîlniceanu Ion și anume a-l recunoaște vinovat în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal conform învinuirii imputate, indicând suplimentar, că nu s-a ținut cont că, conform ordonanței din 28 mai 2010 a procurorului, în cadrul examinării cauzei penale, s-au stabilit fapte noi recent descoperite, ce reieșeau din declarațiile învinuitei Procopciuc Ana și respectiv aceste fapte au condiționat anularea ordonanței din 18.04.2008 ca hotărâre, care a fost afectată de un viciu fundamental și anume: **constatarea faptului de nerecuperare a prejudiciului cauzat statului în urma acțiunilor inculpaților**, termen care se încadrează în pct. 44) art.6 a Codului de procedură penală.

Sentința a mai fost atacată cu apel de către **inculpatul Cogîlniceanu Ion** care solicită casarea sentinței și încetarea procesului penal în privința sa în legătură cu existența circumstanțelor ce exclud urmărirea penală.

În motivarea apelului inculpatul Cogîlniceanu I. a indicat că în partea descriptivă a sentinței instanța de fond a indicat la circumstanțe care exclud urmărirea penală în legătură cu că reluarea ilegală a urmăririi penale prin anularea la 28.05.2010 a ordonanței de încetare a urmăririi penale din 18.04.2008, cea ce contravine dispoziției art. 287, alin.4, art. 22 CPP și jurisprudenței CEDO, dar cu toate acestea, instanța de fond a descris, ca fiind dovedită infracțiunea imputată lui Cogîlniceanu Ion și a concluzionat, că reieșind din probele administrate vinovăția ambilor inculpați este dovedită.

În acest mod, instanța s-a expus asupra vinovăției lui Cogîlniceanu Ion, fapt ce este inadmisibil în situația în care instanța a constatat ilegalitatea ordonanței de reluare a urmăririi penale și respectiv existența temeiurilor ce exclud urmărirea penală repetată pentru una și aceeași faptă.

La rejudecarea cauzei procurorul participant a solicitat admiterea apelului procurorului cu respingerea apelului declarat de către inculpat.

Avocatul și inculpatul au solicitat admiterea propriului apel cu respingerea apelului declarat de către procuror.

Reprezentantul părții civile a solicitat admiterea apelului procurorului cu respingerea apelului inculpatului.

Audiind explicațiile părților, cercetînd materialele dosarului. Colegiul Penal consideră necesar a respinge ca nefondat apelul

acuzatorului de stat și apelul suplimentar al procurorului de nivelul Curții de Apel Chișinău Djulieta Devder, a admite apelul inculpatului, inclusiv din oficiu, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului, reieșind din următoarele considerente:

În corespundere cu art. 415 al. 1 pct. 1 lit. „c”, pct. 2 CPP instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel este în drept să respingă apelul ca nefondat, să admită apelul, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri.

Colegiul penal menționează, că chiar dacă în partea descriptivă a sentinței prima instanță a conchis de a înceta procesul penal în privința inculpatului Cogîlniceanu Ion în baza art. 391 alin.1 pct.5 ,7 CPP , totuși în dispozitivul sentinței s-a referit la art. 391 alin.1 pct.6 CPP, dispunând încetarea procesului penal în privința inculpatului Cogîlniceanu Ion în legătură cu existența circumstanțelor prevăzute de lege ,care condiționează excluderea urmăririi penale.

La acest capitol, Colegiul penal conchide, că într-adevăr au fost constatate temeuri prevăzute de art. 391 alin.1 pct.5 CPP de încetare a procesului penal în privința inculpatului Cogîlniceanu Ion din motivul, că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale.

Astfel, prin ordonanța din 18 aprilie 2008 adoptată de procurorul în Procuratura Anticorupție M. Ciobanu s-a dispus încetarea - urmăririi penale în parte pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu de către Cogîlniceanu Ion Gheorghe din cauza lipsei în acțiunile lui a elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. a) și b) și art.329 CP (f. d. 235-237,vol.2).

Ulterior prin ordonanța a procurorului adjunct al Procuraturii Anticorupție M. Tumuruc din 28 mai 2010 a fost anulată ordonanța de încetare a urmăririi penale din 18 aprilie 2008 în parte și reluată urmărirea penală în privința lui I. Cogîlniceanu (f. d.289,vol.2).

Este evident, că la anularea ordonanței de încetare a procesului penal în privința inculpatului Cogîlniceanu Ion, procurorul a ignorat atât termenul legal, omițând termenul de un an , cât și temeiurile de anulare a ordonanței.

Art. 287 alin.4 CPP prevede expres,că în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente au afectat hotărârea respectivă. În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale.

Potrivit art. 230 alin.(2) CPP în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare,după expirarea unui an de la adoptarea ordonanței de încetare a procesului penal în privința inculpatului Cogîlniceanu Ion nu mai existau temeuri de reluare a urmăririi penale și respectiv procurorul nu era în drept să dispună anularea ordonanței cu reluarea procesului penal în privința aceiași persoane.

Mai mult,din materialele dosarului rezultă, că nu au existat nici fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi penale,care ar fi afectat hotărârea precedentă.

Așadar, după adoptarea ordonanței de încetare a procesului penal în privința inculpatului Cogîlniceanu Ion a mai fost audiată suplimentar învinuita Ana Procopciuc ,fiind finalizată urmărirea penală cu întocmirea rechizitoriului în privința Anei Procopciuc la data de 13.02.2010 (f.d. 239-271,vol.2).

Temeiurile de reluare a urmăririi penale, apărute inițial la judecarea cauzei în fond sunt ridicole, nu concordă cu materialele dosarului, fapt ce rezultă și din acțiunile procedurale ulterioare ale organului de urmărire penală, care după reluare a înaintat învinuirea și a finalizat urmărirea penală în privința lui Cogîlniceanu Ion pe aceleași preținse acțiuni infractorice indicate și în ordonanța din 18 aprilie 2008 de încetare a urmăririi penale, prin care chipurile a fost cauzat prejudiciul primăriei Berezlogi în sumă totală de 47065,63 lei, fiind înaintată aceiași învinuire în baza art. 328 alin. (3) lit. b) CP.

Sunt irelevante motivele apelurilor părții acuzării sub aspectul, precum că anularea ordonanței din 18.04.2008 a fost condiționată de faptul, că a fost afectată de un viciu fundamental și anume: constatarea faptului de nerecuperare a prejudiciului cauzat statului în urma acțiunilor inculpaților, termen care se încadrează în pct. 44) art.6 a Codului de procedură penală.

La acest capitol , Colegiul penal relevă, că în învinuirea înaintată lui Cogîlniceanu Ion nu este indicat, precum că dînsul ar fi cauzat prejudiciul statului.

Mai mult, în corespundere cu art. 2/3 Codul Apelor al RM

- În proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale se află obiectivele acvatice care sînt situate integral în limitele unității administrativ-teritoriale respective și care nu sînt atribuite în proprietatea publică a statului și nici nu constituie obiect al proprietății private a persoanelor juridice sau fizice.

În materialele dosarului nu există probe, precum că bazinele acvatice date în arendă ar fi fost transmise în proprietatea statului, dimpotrivă la organul cadastral aceste obiective sunt înregistrate ca proprietate publică a primăriei Berezlogi.

În atare circumstanțe, Colegiul penal la fel ca și instanța de fond consideră ,că ordonanța din 18 aprilie 2008 de încetare a urmăririi penale în privința lui Cogîlniceanu Ion a fost anulată ilegal.

Avînd în vedere, că prima instanță a încetat procesul penal în privința inculpatului Cogîlniceanu Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) CP în legătură cu existența circumstanțelor prevăzute de lege care condiționează excluderea urmăririi penale conform învinuirii imputate prin rechizitoriu învinuire exousă

și în prezenta decizie ca faptă constatată și că se impune necesitatea achitării inculpatului, Colegiul penal va da o nouă apreciere probelor cercetate în instanța de fond și verificate la judecarea apelului.

Colegiul penal reiterează, că sentința adoptată în privința inculpatului Cogălniceanu Ion este contradictorie, fiindcă pe de o parte instanța de judecată a dispus încetarea procesului penal pe art. 328 alin. (3), lit. b) Cod penal în privința lui Cogălniceanu Ion în legătură cu existența circumstanțelor prevăzute de lege, care condiționează excluderea urmăririi penale, însă totodată în partea descriptivă a sentinței a expus fapta criminală, considerată ca fiind dovedită pe art. 328 alin. (3), lit. b) Cod penal și astfel sentința în privința lui Cogălniceanu Ion cuprinde concluzii, care se exclud reciproc.

Colegiul penal reține, că prin rechizitoriul Cogălniceanu Ion a fost învinuit, precum că el în perioada anilor 2003-2007, activând în funcția de primar al com. Berezlogi, r-nul Orhei, ales în baza alegerilor locale, confirmate prin Hotărârea Judecătorei Orhei din 06.06.2003, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, căreia într-o instituție a administrației publice locale i s-au acordat, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat, conform legii să asigure executarea deciziilor consiliului local, să asigure, în limitele competenței respectarea Constituției și altor acte normative, să coordoneze și controleze activitatea serviciilor publice de sub autoritatea consiliului local, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada 2004-2007, Cogălniceanu Ion, contrar art. 14 alin. (4) pct. 1) al Legii nr. 1308-XIII din 25.07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, Legea nr. 268 din 28.07.2006, Legii nr.198-XV din 15.05.2003 "Cu privire la arenda în agricultură" Legii nr. 123 din 18.03.2003 "privind administrația publică locală" fără încheierea contractelor de arendă, a transmis în arendă pământ arabil cu suprafața de 26,6 ha la 104 persoane fizice, proprietate publică a Primăriei com. Berezlogi, micșorând calculile plății de arendă în baza prețului normativ al pământului de 289,53 lei în loc de 434,30 lei, prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei în sumă totală de 5 825,35 lei.

Tot el, în mod repetat, contrar Deciziei consiliului comunal Berezlogi nr. 6.3 din 02.10.2003 în care s-a decis de a transmite în arendă funciară bazinul acvatic proprietate publică a comunei date cu suprafața de 11, 7228 ha pe un termen de 25 ani ÎI „Ion Rotaru” cu plata de arendă anuală de 5% din prețul normativ al pământului, la rândul său contrar prevederilor art.34 Legii nr. 123 din 18.03.2003 privind administrația publică locală a semnat la 02.01.2004 contractul de arendă funciară nr. 1, prin care s-a transmis în arendă pe un termen de 25 ani bazinul acvatic din s. Berezlogi cu suprafața de 11,7228 ha. ÎI „Ion Rotaru”, cu plata de arendă anuală de 4%; la sută din prețul normativ al pământului în loc de 5% la sută din prețul normativ al pământului, după cum a fost adoptată-hotărârea de către membrii Consiliului Comunal, prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei în sumă totală de 16 475 lei.

Tot el, în mod repetat, contrar Deciziei consiliului comunal Berezlogi nr. 2.3 din 08.05.2004, în care s-a decis de a transmite în arendă funciară bazinul acvatic proprietate publică a comunei date cu suprafața de 18,8011 ha pe un termen de 25 ani cet.Mariniuc Oleg cu plata de arendă anuală în mărime de 3% din prețul normativ al pământului în primii 3 ani și câte 4% în următorii ani, la rândul său contrar prevederilor art.34 Legii nr. 123 din 18.03.2003 privind administrația publică locală a semnat la 01.04.2005, contractul de folosință nr.06, prin care s-a transmis în arendă bazinul acvatic din s. Hîjdieni cu suprafața de 18,8011 ha. cet. Mariniuc Oleg cu plata anuală de 2% la sută din prețul normativ al pământului, prin ce s-a cauzat un prejudiciu primăriei în sumă totală de 24 765,28 lei.

Suma totală a prejudiciului cauzat primăriei com. Berezlogi, r-nul Orhei constituie 47 065,63 lei.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Cogălniceanu Ion în baza art. 328, alin. (3) lit. b) Cod penal – precum că fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere și-a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea daunelor în proporții considerabile intereselor publice.

Colegiul penal conchide, că probele prezentate de partea acuzării nu demonstrează vinovăția inculpatului Cogălniceanu Ion în baza art. 328, alin. (3) lit. b) Cod penal.

Pe parcursul urmăririi penale și a judecării cauzei inculpatul Cogălniceanu Ion nu a recunoscut vina și a declarat că în decizia privind darea în arendă a iazului cet.Mariniuc și ÎI „Ion Rotaru” a fost indicată plata de arendă anuală în mărime a câte 2% și respectiv 4 % din prețul normativ al pământului și astfel de date au fost indicate și în contractele de arendă, adică în corespundere cu decizia consiliului local.

A mai explicat, că Contractele de arendă el le-a semnat în calitate de primar. Despre deciziile în care sunt indicate plățile din cote de 5% și 3% nu cunoaște nimic. A fost întocmit un singur contract privind darea în arendă a 26 ha. pământ arabil la 104 persoane.

Nu cunoaște despre careva modificări în decizii, a menționat că toate deciziile împreună cu setul de acte se aflau la arhivă de unde au fost ridicate de către primarul Vartici.

Din declarațiile inculpatei **A.Procopciuc** rezultă, că în anii 2003-2004 a activat în calitate de secretar al primăriei Berezlogi și dînsa semna în calitate de secretar procesele verbale și deciziile adoptate de consiliul local.

Referitor la deciziile de darea în arendă a bazinului acvatic în folosință lui Ion Rotaru și lui Mariniuc, dînsa a perfectat cite un exemplar de decizii și contracte.

La urmărirea penală a încheiat accord de recunoaștere a vinovăției unde a depus alte declarații sub amenințare.

Reprezentantul părții vătămate Melnic Ilie fiind audiat în cadrul instanței de fond și de apel a declarat că primăria nu are careva pretenții față de Cogălniceanu Ion și Procopciuc Ana și renunță la încasarea sumei de 69,088 lei, care nu este considerabilă pentru Primăria Berezlogi.

Martorul **Hîrciială Rodica** în cadrul ședinței instanței de fond a declarat că la ședința consiliului din anii 2003-2004 s-a hotărât privind darea în arendă a iazurilor, cu 2% respectiv 4% din prețul nominal lui Rotari și Mariniuc, ea s-a abținut, consilierii au fost de acord să dea iazurile în arendă la suma de 2% și 4% din prețul nominal, posibil ca 2 sau 3 consilieri să fi votat împotriva. Declarațiile de la f.d. 98 nu-i aparțin deoarece nu a declarat nimic referitor la 3% din prețul nominal, iar semnăturile din declarații nu-i aparțin.

Martorii Lujanschi V., Leca Ion au dat declarații similare în cadrul ședințelor primei instanțe au declarat că în perioada 2003-2007 au fost consilieri, iar la ședința consiliului s-a discutat referitor la darea în arendă a iazului din satul Berezlogi și satul Hîjdieni, lui Mariniuc i s-a dat în arendă iazul pe 25 ani, în primii 3 ani s-a indicat să achite 2% din prețul nominal, iar în următorii ani câte 4%, iar în privința lui Rotaru s-a stabilit să achite 4% pentru toată perioada de arendă. Au indicat că 7-8 consilieri au votat pentru a da în arendă cu prețurile indicate, unul s-a abținut, iar despre ceilalți nu-și amintește. A mai menționat că Consiliul a fost de acord să arendeze că prețul de 2%, despre 3% nu ține minte dacă s-a discutat, la fel nu-și amintește dacă s-a discutat și despre 5%.

Martorul **Vartici Gheorghe** în cadrul primei instanțe a declarat că în urma controlului efectuat în 2007 s-a stabilit că primăria a încheiat contracte cu Rotaru și Mariniuc cu încălcarea legii, deoarece consiliul a emis decizia privind arendarea iazurilor cu un anumit mărime procentuală, dar de fapt în contractele de arendă era indicat altă cifră mai mică, a indicat că prejudiciul de 69 mii lei este unul considerabil pentru primărie.

Martorul **Cotruța Valeriu** în cadrul instanței de fond a declarat că nu -și amintește exact dacă a participat la ședința consiliului când s-a discutat condițiile de arendare a iazurilor, însă știe cu exactitate că consiliul a hotărât să arendeze iazul cu prețul de 2% din prețul nominal, semnăturile din procesul verbal de la f.d. 96 îi aparțin.

Analizând declarațiile martorilor acuzării, expuse supra Colegiul penal conchide, că acestea nu conțin date ce ar demonstra vinovăția lui Cogîlniceanu Ion în comiterea infracțiunii.

De asemenea nici materialele dosarului, înscrisurile cercetate la judecarea cauzei nu conțin date ce ar demonstra, precum că Cogîlniceanu Ion a cauzat intenționat prejudiciu primăriei Berezlogi la încheierea contractelor de arendă.

Potrivit deciziei nr. 2.3. din 08.05.2004 semnată de către inculpata A. Procopciuc și conform calculului mărimii plății de folosință funciară semnat de către inculpatul I. Cogîlniceanu, rezultă, că a fost încheiat contractul de arendă cu O.Martiniuc cu plata de 2% (f. d.77-79,90, vol.3);

Potrivit deciziei nr. 2.3 din 08.05.2004 semnată, inclusiv de Procopciuc A. s-a decis de a încheia contract de arendă cu Mariniuc Oleg cu plata de 2% (f.d.74, vol3),

Potrivit deciziei nr 6.3 din 02.10.2003 semnată, inclusiv de Procopciuc A. s-a dispus încheierea contractului de arendă cu ÎI "Ion Rotaru" cu plata de arendă în mărime de 4% (f. d.97-99, vol.3);

Potrivit Contractului de arendă funciară nr.06 din 01.04.2005 semnat de Cogîlniceanu I. încheiat cu Mariniuc Oleg s-a stabilit mărimea arende de 2% la sută din prețul normativ al pământului (f.d 77-79, vol.3)

Potrivit Contractului de arendă funciară nr.01 din 02.01.2004 semnat de Cogîlniceanu I. încheiat cu ÎI.,,Ion Rotaru" s-a stabilit mărimea arende de 4% la sută din prețul normativ al pământului (f.d 97, vol.3).

Faptul, că înscrisurile expuse mai sus au fost semnate de către Procopciuc Ana și Cogîlniceanu I. se confirmă și prin raportul de expertiză judiciară din 18.03.2008, conform căruia Ana Procopciuc a executat semnăturile sub rubrica secretar din deciziile nr.2.3 a Consiliului din 08.05.2004 cu privire la darea în arendă a terenului aferent bazinului acvatic cu plata de 2% și nr. 6.3 din 02.10.2003 cu privire la transmiterea în folosință a terenului aferent bazinului acvatic cu plata de 4%, iar Cogîlniceanu Ion a semnat contractele de arendă funciară nr.01 din 02.01.2004 încheiat cu ÎI.,,Ion Rotaru" și Mariniuc Oleg (f.d.44-54, vol.3).

Probele susmenționate demonstrează, că Cogîlniceanu Ion în calitate de primar a încheiat contractele de arendă funciară de dare în arendă a bazinelor acvatice cu ÎI.,,Ion Rotaru" și Mariniuc Oleg, folosindu-se de deciziile prezentate de către secretarul primăriei Ana Procopciuc pe care în mod firesc le considera autentice.

Concluzia instanței de fond expusă în sentință, precum că Cogîlniceanu Ion a falsificat împreună cu Procopciuc Ana deciziile consiliului local, contravine nu numai probelor cercetate, dar depășește în mod vădit limitele învinuirii imputate lui Cogîlniceanu Ion, ori în învinuirea înaintată ultimului nu este indicată falsificarea de către Cogîlniceanu Ion a deciziilor consiliului local.

Mai mult, contractele de arendă funciară de dare în arendă a bazinelor acvatice încheiate cu ÎI.,,Ion Rotaru" și Mariniuc Oleg au fost înregistrate la organul cadastral și anume cu ÎI.,,Ion Rotaru" sub nr. 4622/04 din 07.04.2004 și cu Mariniuc Oleg la data de 26.07.2006 (f.d. 195-200, 213-220, vol.1), adică contractele vizate în calitate de acte oficiale și înregistrate în modul stabilit, erau accesibile spre informare oricărei persoane, inclusiv consiliului local, dar care nu au fost contestate.

Nu pot fi apreciate ca probe de vinovăție Procesul - verbal de la 06.05.2004 nr. 2 conform căruia s-a dispus prin hotărâre de a da în arendă lui Oleg Mariniuc iazul din s.Hîjdieni în mărime de 18.6 ha pe termen de 25 ani cu plata anuală pentru primii 3 ani cu 3% procente și următorii cu 4% și Procesul verbal al ședinței Consiliului Comunei din 10.10.2003 prin care s-a dispus de a transmite în folosință sub formă de arendă ÎI "Ion Rotaru" terenul aferent bazinului acvatic cu S-11,7228 ha. cu plata de arendă anuală de 5% la sută din prețul normativ, ori nu au fost prezentate probe, precum că Cogîlniceanu Ion cunoștea despre astfel de acte, fiindcă despre această circumstanță nici în învinuirea înaintată nu este indicat.

În Actul de Control tematic efectuat de revizorul Direcției Generale Control și Revizie CCCEC la primăria Berezlogi se indică, că a fost dat în arendă în perioada anilor 2004-2007 pământ arabil la 104 persoane cu S-aproximativ 26.6 ha fără contracte de arendă, micșorînd plățile de arendă prin ce s-a prejudiciat primăria în sumă de 5825-35 lei.

Organul de urmărire penală a preluat din actul de control datele, privind cauzarea prejudiciului în sumă de 5825-35 lei pentru darea în arendă a pământului, însă partea acuzării nu a verificat și nu a argumentat prin careva probe modul de cauzare a prejudiciului, datele prin care se confirmă concluzia indicată în actul de control și apoi în învinuire privind cauzarea prejudiciului.

Nici în apelurile declarate de partea acuzării nu sunt indicate careva probe în această privință.

În atare circumstanțe, Colegiul penal conchide, că Cogîlniceanu Ion a fost tras la răspundere fără careva temeiuri legale, în situația în care acțiunile dînsului nu conțin elemente ale infracțiunii imputate privind depășirea atribuțiilor de serviciu, de aceea urmează a adopta o nouă hotărâre de achitare din motiv că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii.

Colegiul penal mai reține, că a fost înaintată acțiune civilă de încasare a prejudiciului material numai de la Procopciuc Ana (f.d.4,vol.4).

În materialele dosarului nu există cerere de chemare în judecată privind încasarea prejudiciului de la Cogîlniceanu Ion, de aceea o astfel de cerință a acuzatorului de stat expusă în apel nici nu poate fi soluționată.

În temeiul art. 415 alin. (1)pct. 1 lit.c),pct. 2 – 419 CPP Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE:

Respinge ca nefondat apelul procurorului în Procuratura Anticorupție, Victor Muntean, apelul suplimentar depus de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău D. Devder.

Admite apelul inculpatului Cogîlniceanu Ion.

Casează, inclusiv din oficiu în baza art. 409alin.2 CPP sentința Judecătorei Orhei din 11.12.2012 în privința lui Cogîlniceanu Ion și în această parte pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

-achită pe Cogîlniceanu Ion pe art. 328 alin. (3) lit. b) CP din motiv că lipsesc elementele infracțiunii.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată la 11.03.2014, ora 14.00.

Președinte de ședință

Judecători